

ชื่อยาทั่วไป	Diazepam
ชื่อการค้า / ผู้ผลิต	Diazepam , Diapine / GPO
รูปแบบ / ความแรง	-tablet or capsule 2 mg , 5 mg -injection 10 mg/ 2 ml
กลุ่มยา	Benzodiazepine
Pregnancy Category	D
ข้อบ่งใช้ที่ได้รับการรับรองจาก สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	<p>ข้อบ่งใช้</p> <p>ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทชนิดหนึ่งในกลุ่มเบนโซไดอะซีปีนส์ (Benzodiazepines, BZ) ออกฤทธิ์ที่สมองหรือระบบประสาทส่วนกลาง (CNS) ในทางการแพทย์ใช้เป็นยาคลายกังวลหรือยาก่อมประสาท (Tranquilizer) ทำให้จิตใจสงบ ใช้สำหรับรักษาผู้ป่วยที่มีอาการผิดปกติทางอารมณ์ เช่น ความเครียด วิตกกังวล รักษาอาการฟุ้งซ่านที่เกิดจากโรคประสาท ทำให้กล้ามเนื้อคลายตัว และระงับอาการชัก</p> <p>ขนาดการใช้</p> <p>พิจารณาตามสภาพอาการของผู้ป่วย โดยทั่วไป ขนาดที่ใช้ คือ 4 - 40 มก./วัน ลดอาการวิตกกังวล</p> <p>ผู้ใหญ่: รับประทานครั้งละ 2-10 มก. วันละ 2-4 ครั้งหรือตามแพทย์สั่ง คลายกล้ามเนื้อ</p> <p>ผู้ใหญ่: รับประทานครั้งละ 2-10 มก. วันละ 3-4 ครั้งหรือตามแพทย์สั่ง</p> <p>ผู้สูงอายุหรือผู้ป่วยหนักด้วยโรคทางกาย ควรลดขนาดของยาลง</p> <p>แก้อาการชักหรือเกร็ง</p> <p>ผู้ใหญ่: ในรายที่เป็นโรคลมชักชนิด status epilepticus หรือชักเกร็ง ในระยะเริ่มแรก ฉีดเข้าหลอดเลือดดำครั้งละ 5-10 มก. หากจำเป็นอาจให้ยานี้ซ้ำได้อีกทุก 10-15 นาที แต่อย่าให้เกิน 30 มก. และหากยังชักไม่หยุด อาจให้ยาได้อีก แต่ควรเว้นระยะห่างอย่างน้อย 2-4 ชั่วโมง ผู้สูงอายุหรือผู้ป่วยหนักด้วยโรคทางกาย ควรลดขนาดของยาลง</p> <p>แก้อาการวิตกกังวลอย่างรุนแรง</p> <p>ผู้ใหญ่: ฉีดเข้าหลอดเลือดดำอย่างช้าๆครั้งละ 5-10 มก. ถ้าจำเป็นอาจให้ยานี้ซ้ำได้ ภายหลังการให้ยา ครั้งแรก 3-4 ชั่วโมง หากไม่สามารถฉีดเข้าหลอดเลือดดำก็สามารถให้ยาโดยฉีดเข้ากล้ามเนื้อแทนได้</p> <p>ป้องกันชักจากไข้ 0.2-0.25 mg/kg/ครั้ง ทุก 6-8 ชั่วโมงเวลามีไข้สูง</p>

<p>เภสัชวิทยา</p>	<p>-ปัจจุบันเชื่อว่า benzodiazepine receptor มีความเกี่ยวข้องกับกลูตาเมตกับ GABA receptor และ chloride channel</p> <p>-GABA เป็น inhibitory neurotransmitter ที่สำคัญในสมอง ทำงานโดยเปิด chloride ion channel ทำให้บรรจุ chloride เข้าไปในเซลล์มากขึ้น เกิดภาวะ hyperpolarization ทำให้เกิด excitation ได้ยากขึ้น</p> <p>-มีความเชื่อว่า benzodiazepine receptor เป็น receptor ที่เชื่อมอยู่กับ GABA receptor เมื่อ benzodiazepine เข้าไปจับกับ receptor จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของ GABA receptor ทำให้จับกับสาร GABA ได้ดีขึ้น และเพิ่มการทำหน้าที่ของสาร GABA ในการยับยั้งการส่งกระแสประสาท</p>
<p>เภสัชจลนศาสตร์</p>	<p>Absorption ดูดซึมโดยตรงและสมบูรณ์จากทางเดินกระเพาะอาหารและลำไส้</p> <p>Metabolism ที่ตับได้ active metabolite เป็น desmethyldiazepam</p> <p>Half-life มี biphasic half life โดยมี half-life ระยะแรกเป็น initial rapid distribution และตามด้วย prolonged terminal elimination phase 1-2 วัน ฤทธิ์ของยาอาจยาวนาน 2-5 วัน เนื่องจากยามี active metabolite เป็น desmethyldiazepam</p> <p>Peak plasma levels ภายใน 30 - 90 นาที เมื่อทานยา</p> <p>Elimination ทางปัสสาวะในรูปของ metabolite</p> <ul style="list-style-type: none"> • ยาผ่าน blood brain barrier และละลายได้ดีสูงในไขมัน ดังนั้นจึงฉีดยาเข้า IV เพื่อเป็นยาทำให้สลบในระยะสั้นได้ • ผู้ป่วยสูงอายุ ผู้ป่วยโรคตับ และไต เมื่อทานยาจะมี half life ยาวขึ้น • ยาผ่านทางรกและขับออกทางน้ำนม
<p>ข้อควรระวัง / ข้อห้ามใช้</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) อาจทำให้ง่วงซึม ไม่ควรขับขี่ยานพาหนะหรือทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักรกลหรือในที่สูง 2) ห้ามดื่มสุรา หรือสิ่งที่มีแอลกอฮอล์ผสมอยู่ 3) ห้ามใช้ในผู้ที่แพ้ยาในกลุ่มเบนโซไดอาซีปีน (Benzodiazepines) ผู้ป่วยโรคต้อหินเฉียบพลันชนิดมุมแคบ (Acute narrow angle glaucoma) 4)สตรีมีครรภ์ สตรีระยะให้นมบุตร ผู้ป่วยโรคตับ โรคไต โรคต้อหินชนิดมุมเปิด (Open angle glaucoma) โรคไมเอสทีเนีย แกรวิส โรคพอร์ไฟเรีย โรคที่ระบบทางเดินหายใจทำงานบกพร่อง ภาวะหยุดหายใจขณะหลับ โรคพิษสุราเรื้อรัง โรคทางจิตเวช เช่น โรคจิต โรคอารมณ์ซึมเศร้า เป็นต้น ผู้มีประวัติการติดยา หรือสารเสพติด ควรใช้ด้วยความระมัดระวังเป็นพิเศษ 5) อาจทำให้เกิดความผิดปกติของเม็ดเลือด ตับหรือไตได้ 6) ไม่ควรใช้ติดต่อกันเป็นเวลานาน นอกจากแพทย์สั่ง หากใช้เป็นประจำควรปรึกษาแพทย์ก่อนหยุดใช้

	<p>7)อาจเกิดปฏิกิริยาระหว่างยาเมื่อใช้ร่วมกับยาอื่น เช่นยาที่มีฤทธิ์ยับยั้งการทำงานของเอนไซม์ในตับ(CYP2C19) เช่น cimetidine, quinidine จะทำให้ diazepam ออกฤทธิ์ยาวนาน ยาที่ออกฤทธิ์กระตุ้นการทำงานของเอนไซม์ในตับ (CYP2C19) เช่น rifampin จะทำให้เพิ่มการกำจัดออกของ diazepam ยา ranitidine จะทำให้การดูดซึม diazepam ในทางเดินอาหารลดลง</p>
<p>อาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา</p>	<p>-อาการไม่พึงประสงค์เกิดจากฤทธิ์กดระบบประสาทส่วนกลาง อาการที่พบส่วนใหญ่ คือ ง่วงซึม กล้ามเนื้อทำงานไม่ประสานกัน กล้ามเนื้อเปื่อย สับสน มึนงง เวียนศีรษะ ใจสั่น ซึพจรเต้นเร็ว นอกจากนี้ อาจเกิดภาวะเสียชีวิตความจำข้างหน้า มีรายงานการเกิดอาการระคายเคืองทางเดินอาหาร และพบปฏิกิริยาทางผิวหนัง</p> <p>-นอกจากนี้ อาการไม่พึงประสงค์ที่อาจพบได้จากการใช้ยาคือ diazepam ก็คือ ภาวะหลอดเลือดดำอักเสบ และภาวะหลอดเลือดดำมีลิ่มเลือด</p>
<p>ค่าใช้จ่ายด้านยา</p>	<p>-tablet 2 mg 0.5 บาท/เม็ด -tablet 5 mg 0.5 บาท/เม็ด -injection 10 mg/ 2 ml 24.5 บาท/ampule</p>
<p>การดื้อยาและการติดยา</p>	<p>การใช้ยาดื้อต่อกันเป็นระยะเวลานานจะทำให้เกิดการดื้อยาและติดยา ซึ่งติดได้ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งถ้าหยุดใช้ยาทันทีจะเกิดอาการขาดยาหรือถอนยา เช่น คลื่นไส้ นอนไม่หลับ มือสั่น หัวใจเต้นเร็ว ซึมเศร้า เป็นโรครจิต หรืออาจชักได้ ความรุนแรงของอาการจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับขนาดยาและระยะเวลาที่ใช้ยา</p>
<p>การใช้ยาเกินขนาด</p>	<p>อาการรุนแรงมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปริมาณที่ได้รับ ส่วนใหญ่อาการทางระบบประสาทกลางไม่ค่อยรุนแรง เช่น มีเพียงอาการง่วงนอน พูดไม่ชัด กล้ามเนื้อทำงานไม่ประสานกัน เพราะยามีขีดความปลอดภัยสูง แต่ถ้าให้ยาร่วมกับยากดประสาทส่วนกลางชนิดอื่น อาจรุนแรงจนเป็นอันตรายต่อชีวิตได้</p>
<p>การรักษา ลดการดูดซึมยา</p>	<p>โดยทำให้อาเจียนร่วมกับการให้รับประทาน activated charcoal เพื่อลดการดูดซึมยาสำหรับผู้ป่วยที่ยังไม่หมดสติ หรือให้ล้างท้องในกรณีที่ผู้ป่วยหมดสติ</p> <p>ให้การรักษาตามอาการร่วมกับให้ specific antidote โดยให้สารละลายทางหลอดเลือดเพื่อเพิ่มการกำจัดยา หากมีภาวะกดการหายใจควรให้ออกซิเจน หากจำเป็นให้พิจารณาช่วยการหายใจ อาจพิจารณาให้ยา flumazenil ซึ่งเป็น specific benzodiazepine receptor antagonist</p>